

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

31

stycznia 2019

czwartek

19:00

Wrocław, NFM, Sala Kameralna

Belgijskie kwartety wiolonczelowe

Polish Cello Quartet:

Tomasz Daroch, Wojciech Fudala, Krzysztof Karpeta, Adam Krzeszowiec –
wiolonczele

Program:

Jean Absil (1893–1974) *Fantasie rhapsodique* op. 21 [13']

I Andante moderato

II Misterioso

III Allegro vivo subito

Marinus de Jong (1891–1984) *Cello-Kwartet* op. 44 [16']

I Largo espressivo

II Improvisata e canon

III Finale

Raymond Moulaert (1875–1962) *Choral varié pour quatre violoncelles* [18']

I Chorał

II Wariacja I: Poco lento

III Wariacja II: Allegro moderato

IV Fugato

V Wariacja III: Scherzo

VI Wariacja IV: Sicilienne

Jean Absil *Quatuor pour violoncelles* op. 28 [12']

I Allegro moderato

II Allegretto

III Allegro giocoso

J. Absil

M. de Jong

OMÓWIENIE

Agata Adamczyk

Czy kwartet wiolonczelowy jest ekstrawagancją? Jednorodność brzmienia czteroosobowego zespołu, w którym próżno szukać dźwięku skrzypiec lub altówki, może wydać się dość nietypową. Jak pisata krytyczka muzyczna Dorota Kosińska, jest to jednak dowód, że „kwartet smyczkowy może przybrać piękną, homogeniczną postać dialogu partnerów przemawiających tym samym głosem. Tym samym – co wcale nie oznacza, że tak samo”. Rzeczywiście, różnorodność brzmienia poszczególnych rejestrów wiolonczeli (jasnych i śpiewnych w górze, w dole zaś głębokich i soczystych), a także indywidualny rys każdego z muzyków Polish Cello Quartet z pewnością usatysfakcjonują melomanów. O wartości tego koncertu stanowią też wyjątkowo ciekawe, choć do dziś mało znane kompozycje, które powstały dla oryginalnego zestawienia czterech wiolonczel, charakteryzującego się zupełnie nową jakością brzmienia. W programie znajdziemy kompozycje artystów belgijskich, którzy tworzyli w pierwszej połowie XX w.

Jean Absil wychował się w duchu muzyki Richarda Wagnera i Richarda Straussa. Mimo to wysoce cenił sobie również drobniejsze formy kameralne. Gdy z czasem wyzwolił się z wpływów późnoromantycznej tradycji, stworzył swój indywidualny język muzyczny – wolny od tonalności i zależności funkcyjnych, łączący cechy wiedeńskiego ekspresjonizmu z elementami stylistyki Béli Bartóka, Maurice'a Ravela oraz Dariusa Milhauda. Przez wiele lat Absil sprawował funkcję dyrektora Akademii Muzycznej w Etterbeek i wykładał w brukselskim konserwatorium. Był laureatem legendarnej Prix de Rome, jednym z założycieli czasopisma „Revue internationale de musique” oraz grupy La Sirène promującej muzykę współczesną i organizującej koncerty. Podczas dzisiejszego wieczoru usłyszymy dwie kompozycje Absila: *Quatuor pour violoncelles* op. 28 z 1937 r. oraz napisaną rok wcześniej *Fantaisie rhapsodique* op. 21 – jedną z ośmiu fantazji przeznaczonych do wykonania przez różne składy instrumentalne.

Choć Marinus de Jong rozpoczął swoją karierę jako wirtuoz fortepianu, zdobywając uznanie nie tylko w Europie, lecz także w Stanach Zjednoczonych (jego

talent ujawnił się we wczesnym dzieciństwie), to na kartach historii zapisał się przede wszystkim jako kompozytor, a liczba jego dzieł oscyluje wokół stu dziewięćdziesięciu opusów. Wśród nich znajdziemy *Cello-Kwartet*. Wielokrotnie odnosił się do muzyki dawnej, a co za tym idzie, do choratu gregoriańskiego (najważniejszego źródła inspiracji), który łączył z harmoniką XX w. W ostatnim okresie swojej twórczości skłaniał się ku stylistyce neopresjionistycznej. Był też wykładowcą fortepianu, kontrapunktu i fugi w Konserwatorium w Antwerpii oraz w Lemmensinstituut. Jego działalność pedagogiczna zaowocowała dwoma traktatami, w tym wydanym *Theoretische en Praktische Harmonieleer*.

Raymond Moulaert po ukończeniu studiów w Królewskim Konserwatorium w Brukseli został nauczycielem harmonii i kontrapunktu na tej uczelni. Dużą popularność zdobył także jako pianista, występując zarówno w roli solisty, jak i kameralisty czy akompaniatora. Jego twórczość odznacza się stylistycznym eklektyzmem. Znajdziemy w niej wpływy Johannesa Brahmsa, Richarda Straussa, Béli Bartóka, a nawet Igora Strawińskiego. Moulaert, doceniany przez publiczność i krytyków, był laureatem prestiżowych nagród Académie Royale de Belgique oraz Prix Quinquennal przyznawanej przez rząd belgijski za całokształt osiągnięć kompozytorskich i pedagogicznych. *Choral varié pour quatre violoncelles* to kompozycja Moulaerta z 1937 r.

Polish Cello Quartet

Zespół istnieje od 2011 r. Tworzą go wiolonczeliści młodego pokolenia, którzy kształcili się u czołowych pedagogów tego instrumentu w Polsce (P. Głombik, S. Firlej) i na świecie (F. Helmersson, G. Hoffman, J. Reuling, M. Flaksman i J. Očić). Artyści postanowili założyć ten wyjątkowy zespół kameralny, by móc pokazać szerszej publiczności niezwykle brzmienie kwartetu wiolonczelowego. Grupa wykonuje przede wszystkim utwory oryginalnie skomponowane na kwartet wiolonczelowy, a jej repertuar jest stale powiększany, także o dzieła pisane współcześnie przez czołowych kompozytorów polskich i zagranicznych. Od 2014 r. Polish Cello Quartet jest zespołem Narodowego Forum Muzyki. W 2017 r. ukazał się jego debiutancki album *Discoveries*.

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

